

Milyen feltételek megléte esetén folytathat harmadik országbeli (viszont)biztosításközvetítő Magyarországon viszontbiztosítás-közvetítői tevékenységet?

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) részére az Ügyvédi Iroda (Kérelmező) képviseletében küldött, állásfoglalás kibocsátására irányuló – harmadik országbeli biztosításközvetítő, illetve viszontbiztosításközvetítő magyarországi tevékenységének megkezdésével összefüggésben benyújtott – beadványuk (Megkeresés) nyomán a következő tájékoztatást nyújtom.

1. TÉNYÁLLÁS

A Megkeresésben írtak szerint harmadik országbeli (Oroszország) biztosításközvetítő, viszontbiztosítás-közvetítő Magyarországon kíván viszontbiztosítás-közvetítői tevékenységet folytatni.

2. JOGKÉRDÉS

2.1. A Megkeresésben a Kérelmező a következő kérdések tekintetében kérte az MNB tájékoztatását:

- i. Viszontbiztosítás-közvetítői tevékenység megkezdésnek melyek a magyar jogszabály által meghatározott feltételei, milyen adatokat kell az MNB részére szolgáltatni a nyilvántartásba vétellel kapcsolatosan?
- ii. Szükséges-e az oroszországi biztosításközvetítőnek Magyarországon telephelyet létesíteni tevékenységének folytatása céljából vagy van lehetőség ezen tevékenység folytatására telephely alapítása nélkül is?
- iii. Van-e bármilyen többletkövetelmény a viszontbiztosítás-közvetítői tevékenység megkezdésével kapcsolatban, amennyiben azt egy harmadik országban székhellyel rendelkező biztosításközvetítő, viszontbiztosítás-közvetítő kívánja folytatni?
- iv. A viszontbiztosítás-közvetítői tevékenység kizárólag a nyilvántartásba vételt követően végezhető vagy a nyilvántartásba vételhez kapcsolódó bejelentés úrlapjának MNB-hez történő benyújtásával egyidejűleg a tevékenység már megkezdhető?
- v. Átlagosan hány nap alatt történik meg a nyilvántartásba vétel, szükséges-e ezzel kapcsolatosan igazgatási szolgáltatási díjat megfizetni, és ha igen, mennyi ennek a pontos összege?

3. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

3.1. Amint az az MNB honlapján megtalálható, „*Állásfoglalás kéressel kapcsolatos eljárások és elvek*” című tájékoztatóban¹ is szerepel, a jogszabályok által meghatározott körön kívül az MNB-nek nincs hatásköre – többek között – szerződések, termékek, üzleti megoldások, folyamatok jogi megfelelőségének előzetes, általános vizsgálatára. Állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, illetve keretjellelű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. Az állásfoglalás kiadása nem hatósági ügy, arra nem vonatkoznak a hatósági eljárásokban irányadó határidők, és bármely tevékenységnek, üzleti döntésnek, jogügyletnek (illetve ezek elhatárolásának, megkezdésének, végrehajtásának) az MNB állásfoglalásától való függővé tétele kizárólag az állásfoglalást kérő személy felelőssége. A jelen állásfoglalásban foglaltak nem értelmezhetőek a Megkeresésben írtakkal összefüggő megállapodások, üzleti megoldások jogszabályi megfelelőségével kapcsolatos felügyeleti álláspontként, az MNB célja a jelen – nem kötelező erejű – állásfoglalás kiadásával összefüggésben az, hogy a Kérelmező annak ismeretében alakíthassa ki saját jogi álláspontját.

3.2. A korábbi biztosítási törvény – a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (Régi Bit.) – a viszontbiztosítás-közvetítőkre is kiterjesztette a biztosításközvetítőkre vonatkozó rendelkezések hatályát, akként, hogy a Régi Bit. 33. § (1) bekezdése a biztosításközvetítői és a viszontbiztosítás-közvetítői tevékenységet egységesen biztosításközvetítői tevékenységnek minősítette.

2018. február 23. napjától hatályosak a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvénynek (Bit.) a biztosítások értékesítésére vonatkozó európai uniós irányelv (IDD)² előírásait átültető – az egyes törvények

¹ <http://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/allasfoglalasok/allasfoglalas-keressel-kapcsolatos-eljarasok-es-elvek>

² Az Európai Parlament és a Tanács 2016. január 20-i (EU) 2016/97 irányelve a biztosítási értékesítésről

biztosítási, illetve pénzforgalmi tárgyú jogharmonizációjával kapcsolatos módosításáról szóló 2017. évi CXLV. törvény által megállapított – rendelkezései, amelyek az irányelvvel összhangban a biztosítási termékek valamennyi értékesítési csatornájára (így többek között a biztosításközvetítői és viszontbiztosítás-közvetítői tevékenységet végző személyek általi értékesítésre egyaránt) kiterjedő szabályozást tartalmaznak.

A Régi Bit. biztosításközvetítői, illetve viszontbiztosítás-közvetítői tevékenység egységes meghatározásától eltérően a Bit. 4. § (1) bekezdés 113. és 114. pontja önállóan – a biztosításközvetítés, illetve biztosításközvetítő Bit. 4. § (1) bekezdés 14. és 15. pontjában meghatározott fogalmától elválasztva – határozza meg a viszontbiztosítás-közvetítés és a viszontbiztosítás-közvetítő fogalmát. E meghatározások alapján véve megegyeznek a biztosításközvetítés, illetve biztosításközvetítő fogalmával, a különbség mindössze abban jelenik meg, hogy a viszontbiztosítás-közvetítés kizárólag viszontbiztosítási szerződések közvetítésére irányul, míg a viszontbiztosítás-közvetítő főtevékenysége a viszontbiztosítás-közvetítés. Következésképpen esetileg a viszontbiztosítás-közvetítő is közvetíthet biztosítási szerződést, mint ahogy a biztosításközvetítő sincs elzárva attól, hogy alkalmanként viszontbiztosítási szerződéseket is közvetítsen, ha azonban a közvetítő alapvető tevékenysége a viszontbiztosítások közvetítése, akkor nem biztosításközvetítőnek, hanem viszontbiztosítás-közvetítőnek minősül.

A Bit. 368. § (2) bekezdése értelmében a viszontbiztosítás-közvetítőre – hasonlóan a Régi Bit. rendelkezéseihez – ugyanazon szabályok irányadóak, mint a biztosításközvetítőre, mivel a Bit. Harmadik Könyvének a biztosításközvetítők és a kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet végző személyekre irányadó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni rendeli a viszontbiztosítás-közvetítőkre is.

3.3. Az IDD 4. és 6. cikke az EUMSZ-ben³ rögzített letelepedés és a szolgáltatásnyújtás Európai Unión belüli szabadságnak biztosítása céljából lehetővé teszi, hogy a tagállami biztosításközvetítők, viszontbiztosítás-közvetítők és a kiegészítő biztosításközvetítők az Európai Unió egész területén jogosultak közvetítői tevékenységet folytatni fióktelep létrehozása vagy határon átnyúló szolgáltatás útján, feltéve, hogy sor került az illetékes tagállami felügyeleti hatóságok közötti értesítési eljárás (ún. notifikációs eljárás) lefolytatására.

A fenti előírásoknak eleget téve a Bit. 371. §-ának megfelelően a másik tagállamban nyilvántartásba vett biztosításközvetítők mentesülnek a 369. § (2) bekezdésében meghatározott, a biztosításközvetítői tevékenység végzését a biztosításközvetítői nyilvántartásba történő regisztrációs kötelezettség alól, így a tagállami biztosításközvetítői tevékenységet folytató személyek az MNB által vezetett nyilvántartásba vétel nélkül végezhetnek biztosításközvetítői tevékenységet Magyarország területén. Mindemellett a másik tagállami székhelyű biztosításközvetítőnek a Bit. 388. § (1) bekezdése szerinti többes ügynöki, illetve a Bit. 399. § (1) bekezdése szerinti alkuzsi tevékenység folytatásához nem szükséges az MNB engedélye sem.

3.4. Az Európai Unión kívüli államban honos (harmadik országbeli⁴) biztosításközvetítők Magyarország területén végzett tevékenységére a fentiekől eltérő szabályok irányadók, tekintettel arra, hogy e biztosításközvetítőket nem illeti meg a letelepedés és szolgáltatásnyújtás Európai Unión belüli szabadsága, ennek megfelelően arra sem jogosultak, hogy fióktelep nélkül, közvetlenül a székhelye szerinti államból végezzenek biztosításközvetítői tevékenységet.

A Bit. 372. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a harmadik országban székhellyel rendelkező biztosításközvetítő vállalkozás tevékenységét Magyarország területén kizárólag magyarországi fióktelepen keresztül végezheti. A Bit. 372. § (2) bekezdése értelmében a harmadik országban székhellyel rendelkező biztosításközvetítő vállalkozás fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselteleiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény (Fkt.) fióktelepre vonatkozó rendelkezéseit a Bit.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Az Fkt. rendelkezéseitől való eltérés, hogy a Bit. 413. § c) pontjának megfelelően a harmadik országban székhellyel rendelkező biztosításközvetítő által létesíteni kívánt fióktelep tevékenységének megkezdéséhez, valamint a fióktelep általános képviselőjének foglalkoztatásához⁵ az MNB engedélye szükséges. A Bit. 417. §-a határozza meg részletesen

---

³ Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés

⁴ A Bit. 4. § (1) bekezdés 37. pontja alapján harmadik ország az az ország, amely nem tagja az Európai Uniónak.

⁵ Az általános képviselő a fióktelep Fkt. 6. § (2) bekezdése szerinti képviselője, azzal, hogy amennyiben a fióktelepnek több cégjegyzésre jogosult képviselője van, ezek közül az egyik, a fióktelep, illetve a fióktelep létrehozása során annak alapítója által megjelölt személyt szükséges általános képviselőként engedélyeztetni. Az általános képviselővel szembeni, az engedélyezés előfeltételeként szolgáló személyi követelményeket a Bit.

a létesíteni kívánt fióktelep engedélyezésére vonatkozó feltételeket és követelményeket, továbbá a kérelem mellékleteként benyújtandó dokumentumok körét.⁶

A Bit. 417. § (2) bekezdésében⁷ meghatározottak szerint a tevékenységi engedélyt – egyéb feltételek mellett – az MNB abban az esetben adja meg, ha érvényes és hatályos, a felügyeleti hatóságok kölcsönös elismerésén alapuló – fióktelepekkel összefüggő kérdésekre is kiterjedő – nemzetközi együttműködési megállapodás van az MNB és a kérelmező biztosításközvetítő székhelye szerinti államban a felügyeleti hatóság(ok) között. Ezen nemzetközi megállapodások megkötéséről szóló tájékoztatót – a Bit. 417. § (3) bekezdésében előírtak alapján – az MNB internetes honlapján közzéteszi és gondoskodik arról, hogy ezen információk a honlapon folyamatosan elérhetőek legyenek.

A nemzetközi együttműködési megállapodásokról az MNB honlapján közzétett táblázat⁸ a jelen állásfoglalás kiadásának időpontjában naprakészen tartalmazza a biztosítási tárgyú együttműködési megállapodással kapcsolatos információkat Oroszország tekintetében. Ennek megfelelően az MNB és az orosz felügyeleti hatóság között biztosítási tárgyú megállapodás jelenleg nincs hatályban, így a Bit. fent idézett rendelkezései értelmében nincs lehetőség, hogy Oroszországban székhellyel rendelkező biztosításközvetítő vagy viszontbiztosítás-közvetítő Magyarország területén fióktelepet létesítsen biztosításközvetítői, vagy viszontbiztosításközvetítői tevékenységének végzésére.

Ugyanakkor a fenti szabályok nem zárják ki azt a lehetőséget, hogy a harmadik országbeli biztosításközvetítő vagy viszontbiztosításközvetítő magyarországi székhelyű önálló gazdasági társaságot (leányvállalatot) hozzon létre. A magyarországi székhelyű gazdasági társaságra a biztosításközvetítői, illetve viszontbiztosításközvetítői tevékenység végzésének feltételeit illetően ugyanazok a törvényi rendelkezések vonatkoznak, mint bármely más magyarországi székhelyű többes ügynöki vagy alkuszi tevékenységet végző társaságra, ennek megfelelően a közvetítői (többes ügynöki vagy alkuszi) tevékenységének megkezdéséhez a Bit. 414-416. §-a szerinti szabályoknak megfelelően az MNB engedélye szükséges.

Az alkuszi és többes ügynöki tevékenység megkezdésének engedélyezésével kapcsolatos tudnivalók (így az engedélyezési útmutató, az eljárási határidőkkel, valamint az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésével kapcsolatos tájékoztatások, valamint az eljárással kapcsolatos gyakori kérdésekről és válaszokról közzétett tájékoztató anyag) az MNB honlapján (www.mnb.hu) a következő útvonalon érhető el: Felügyelet / Engedélyezés és intézményfelügyelés

---

372. § (2) bekezdése határozza meg, tartalmilag a többes ügynök, illetve az alkusz biztosításközvetítői tevékenységét irányító személlyel szemben támasztott követelményekhez hasonló módon.

⁶ A Bit. 417. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a harmadik országbeli biztosításközvetítő fióktelepe esetén a többes ügynöki vagy alkuszi tevékenység megkezdésére vonatkozó engedély iránti kérelemnek a 414. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeken túl tartalmaznia kell:

a) a harmadik országban székhellyel rendelkező vállalkozás alapító okiratát, tevékenységi engedélyének másolatát, az előző három év auditált mérlegét,
b) a székhely szerinti állam felügyeleti hatóságának nyilatkozatát arról, hogy Magyarország területén történő fióktelep-alapítás nem ütközik a székhely szerinti állam jogszabályaiba és nem veszélyezteti a kérelmező biztosításközvetítő működését.

⁷ A Bit. 417. § (2) bekezdése alapján a tevékenységi engedélyt a Bit. 417. § (1) bekezdésben foglalt feltételeken túl az MNB abban az esetben adja meg, ha

a) érvényes és hatályos, a felügyeleti hatóságok kölcsönös elismerésén alapuló - fióktelepekkel összefüggő kérdésekre is kiterjedő - nemzetközi együttműködési megállapodás van az MNB és a kérelmező biztosításközvetítő székhelye szerinti államban a felügyeleti hatóság(ok) között,
b) a kérelmező biztosításközvetítő székhelye szerinti állam rendelkezik a magyar jogszabályok által támasztott követelményeket kielégítő pénzműködés és a terrorizmus finanszírozása elleni, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó jogszabályi előírásokkal,
c) a kérelmező biztosításközvetítő székhelye szerinti állam rendelkezik a jogszabályok és az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai által támasztott követelményeket kielégítő adatvédelmi előírásokkal,
d) a kérelmező biztosításközvetítő rendelkezik a jogszabályok és az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai által támasztott követelményeket kielégítő adatkezelési szabállyal,
e) a kérelmező biztosításközvetítő nyilatkozik arról, hogy helytáll a fióktelep útján keletkezett kötelezettségeiért,
f) a kérelmező biztosításközvetítő nyilatkozik arról, hogy Magyarország területén folytatott tevékenységre vonatkozó pénzforgalmi számláját magyarországi pénzforgalmi szolgáltatónál vezeti,
g) a kérelmező biztosításközvetítő nyilatkozik arról, hogy Magyarország területén folytatott tevékenységére vonatkozó nyilvántartásokat Magyarország területén vezeti,
h) az MNB által engedélyezésre kerülő általános képviselőt jelöli ki,
i) a kérelmező biztosításközvetítő székhelye és főirodája azonos országban van.

⁸ A táblázat az MNB honlapján az alábbi linkről érhető el:

<https://www.mnb.hu/a-jegybank/informaciok-a-jegybankrol/nemzetkozi-kapcsolatok/nemzetkozi-felugyeleti-egyuttmukodesi-megallapodasok>

/ Engedélyezés / Szektorok / Biztosítási piac / Biztosításközvetítők, viszontbiztosításközvetítők / Biztosítási többes ügynöki és alkuszi tevékenység végzésének engedélyezése.⁹

Budapest, 2020. június 17.

---

⁹ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/szektorok/biztositasi-piac/biztositaskozvetitok-viszontbiztositaskozvetitok/biztositasi-tobbes-ugynoki-es-alkuszi-tevekenyseg-vegzesenek-engedelyezese>